

Datum: 21 oktober 2020

Betreft: Bestuurlijke reactie onderzoeksrapport

Geachte leden van de raad,

Het verloop van de antiracisme demonstratie op 1 juni jl op de Dam was aanleiding voor de Amsterdamse driehoek om een onafhankelijk onderzoek te verzoeken. Een reconstructie van deze uitzonderlijke gebeurtenis helpt ons bij ons professionele handelen in de toekomst. In opdracht van het regionaal beleidsteam van de veiligheidsregio is het rapport “Een verkeerde afslag” tot stand gekomen. Wij danken de leden van de onderzoekscommissie: Arjen Boin, Kitty Nooy en Peter van der Velden hartelijk voor het zorgvuldige en omvattende rapport. Wij herkennen ons in het gepresenteerde feitenrelaas over de voorbereiding, het verloop van de demonstratie en de mediastorm die na afloop ontstond. Ook herkennen wij ons in de lessen en omarmen de aanbevelingen.

In het rapport staat goed beschreven hoe in de voorbereiding, naar achteraf bleek, een verkeerde inschatting van het aantal deelnemers is gemaakt en hoe die heeft doorgewerkt tijdens en na de demonstratie. Deze inschatting heeft er toe geleid dat we tijdens de demonstratie op een dunne lijn hebben moeten balanceren. We hebben in kort tijdsbestek en een ingewikkelde context gezocht naar de balans tussen het grondrecht op demonstreren, het kanaliseren van de heftige emoties naar aanleiding van de dood van George Floyd door politiegeweld in de VS, het voorkomen van ongeregelheden en de gezondheidsrisico's van grote samenkomsten in tijden van corona. De commissie acht de bestuurlijke besluiten gelet op de context begrijpelijk. Tegelijkertijd is het van belang dat het zich niet nog een keer herhaalt, de werkwijze verdient verbetering. We zijn daar ook al sinds juni mee bezig. Demonstreren in coronatijd blijft een uitdaging maar ook in moeilijke tijden een essentieel grondrecht.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 552 20 49

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Lessen en aanbevelingen

Voor het onderzoek heeft de onderzoekscommissie relevante documenten geanalyseerd en interviews afgenomen. In het onderzoek is onder meer een feitelijk beeld van de gebeurtenissen geschetst, zijn de operationele en bestuurlijke beslissingen geanalyseerd en zijn de overwegingen die bij de besluitvorming een rol hebben gespeeld, in kaart gebracht.

De aanbevelingen van de commissie zijn waardevol, we leren er van. In de weken en maanden na de demonstratie op 1 juni hebben we reeds diverse stappen gezet. We zullen de aanbevelingen benutten voor nadere uitwerking en aanpassing. Wij onderscheiden drie hoofdlijnen:

1. *Informatiepositie:* De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft onderzoek gedaan naar de informatievoorziening en besluitvorming door de politie voorafgaand aan en tijdens de demonstraties op 1, 2 en 3 juni 2020, respectievelijk in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De conclusies van de Inspectie verwachten we binnenkort. In overleg met de politie gaan we na of de informatiepositie verder kan worden versterkt zodat daarmee ook de alertheid op risico's, ook bij ogenschijnlijke laag-risico dan wel kleinschalige gebeurtenissen, wordt verstevigd. Uitgangspunt daarbij blijft dat de politie verantwoordelijk is voor het verzamelen van de informatie en het opstellen van een informatiebeeld, omdat zij daartoe is uitgerust met de benodigde instrumenten en bevoegdheden mede in het licht van de privacy;
2. *Besluitvormingsproces driehoek:* We hebben na de demonstratie van 1 juni een nieuwe beleidslijn demonstraties vastgesteld in het regionaal beleidsteam, waarin de werkwijze en het besluitvormingsproces is aangescherpt. Op basis van die beleidslijn zijn alle demonstraties sindsdien voorbereid. Ook zijn nadere afspraken gemaakt over de voorbereiding, advisering en het besluitvormingsproces in de driehoek bij demonstraties. Aan de hand van de aanbevelingen gaan wij het besluitvormingsproces verder verbeteren, met daarin ook aandacht voor de rollen van de verschillende actoren.
3. *Crisiscommunicatie:* De crisiscommunicatie en met name de advisering daarover als onderdeel van de driehoeksstrategie en de rol van de gezagsdragers daarbij, behoeft versterking. Eenduidige, gestroomlijnde informatie en communicatie is van groot belang om de gezagsdragers te ondersteunen. De driehoek maakt hierover nadere afspraken.

Tot slot, wij benadrukken nog eens dat wij het betreuren dat er een gezondheidsrisico heeft kunnen ontstaan. Om deze reden hebben wij onmiddellijk na 1 juni lessen willen trekken. Het rapport van de onderzoekscommissie helpt ons zeer om de wijze van samenwerking en besluitvorming in de driehoek verder te verbeteren.

Met vriendelijke groet, mede namens de driehoek,

Femke Halsema
Voorzitter Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 552 20 49
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl